

Hoge commissaris te Djakarta (Lamping) aan minister van Buitenlandse Zaken (Stikker), 13 dec. 1951

Mede voor Minuor en Scheepvaart. Referte mijn telegram 270.

U is bekend het door Aneta overgeseinde bericht inzake de Blitar.

Deze publicatie was voor mij aanleiding de chef van de Politieke Afdeling op te dragen contact te zoeken met Luar Negeri teneinde op spoedige verstrekking der gevraagde informaties aan te dringen. Van Schelle probeert nu reeds de gehele morgen één der bevoegde ambtenaren te spreken te krijgen, maar het aangevraagde onderhoud wordt - ongetwijfeld met opzet - voortdurend uitgesteld. Ik moet rekening houden met verder verschuiving.

Ik vroeg hedenmorgen ook de vertegenwoordigers van de Lloyd en de Maatschappij Nederland bij mij te komen. Weliswaar is slechts de Lloyd rechtstreeks betrokken, maar de Maatschappij Nederland heeft uiteraard medebelang in verband met de beslissing wat in de toekomst moet gebeuren. De Maatschappij Nederland bovendien uitzonderlijk geïnteresseerd in verband met de vraag wat met de Talisse, zie mijn 269, moet gebeuren. Eerst aandoen van Hollandia zou voor de hand liggen, maar stuit op zeer grote praktische bezwaren van de rederij.

Onder voorbehoud van Uw definitief oordeel ben ik niet a-priori overtuigd van de onrechtmatigheid van de Indonesische handelwijze en lijkt mij beroep op ex Nederland nog vigerende SOB-bepaling vrij sterk op grond van de volkenrechtelijke beginselen verdedigbaar.

Ik wijs erop dat behalve het door de havencommandant geciteerde artikel, waarin 'doorvoer' niet geciteerd wordt, ook nog artikel 1 van de ordonnantie tijdelijk bijzondere strafbepalingen Indisch Staatsblad 1948 nr. 17 toepasselijk kan worden geacht.

Bovenbedoelde vertegenwoordigers vroegen mij of ik aan Luar Negeri wilde vragen een toezegging dat de in de betreffende bepaling bedoelde vergunning in het vervolg desgevraagd zal worden verleend voor wapenleveringen naar Nieuw-Guinea. Ik antwoordde zulks niet te willen doen: ik zou daarbij kunnen prejudiciëren op het door mij aan de Nederlandse Regering gevraagde in te nemen standpunt.

Alternatief zou een oplossing zijn in het vervolg schepen met militaire lading voor Nieuw-Guinea eerst naar Hollandia te dirigeren en daarna naar Indonesië, zij het ook dat een dergelijke procedure commerciële bezwaren oplevert.

Afgezien van de juridische merites van het geval mag de vraag worden gesteld of het aanlopen van schepen met militaire lading van Indonesische havens niet in het algemeen te ontraden is. Van de hier thans aanwezige Consul-Generaal van Singapore hoorde ik, dat de Gouverneur van Nieuw-Guinea, die met militair gevolg naar Nieuw-Guinea terugkeerde, uit principiële overweging en met aanvaarding van vliegtechnische bezwaren - mijns inziens overigens terecht - Indonesisch territorium had gemedend.

Bovengenoemde vertegenwoordigers stelde ik in de gelegenheid via onze code hun maatschappijen in te lichten over ons gesprek, daar ik elk uitlekken wil vermijden. Wellicht vindt U aanleiding contact met de maatschappijen op te nemen. Mede om de scheepvaartmaatschappijen directieven te kunnen geven zal ik, kan het zijn spoedige, instructies zeer waarderen. Van Schelle verneemt zo juist van Luar Negeri, dat Darsono opdracht heeft de aangelegenheid verder met hem te bespreken, maar daarvoor heden in verband met vergaderingen geen gelegenheid meer heeft, hetgeen mij in mijn suppositie van uitstelpolitiek versterkt.